

Raport z ewaluacji

Gliwicki Budżet Obywatelski 2026

Badanie ewaluacyjne procedury GBO odbyło w terminie 03 – 21.12.2025 r. poprzez ankietę elektroniczną na stronie www.decdujmyrazem.gliwice.pl. Zainteresowani mogli odpowiedzieć na 13 pytań dotyczących budżetu obywatelskiego.

W badaniu wzięło udział 45 osób (kobiety – 34, mężczyźni – 10, nie podano – 1). Najmłodsza osoba miała 27 lat, natomiast najstarsza – 84 lata. Wśród osób biorących udział w ankiecie: 18 osób działa w grupie nieformalnej, 6 osób w organizacji pozarządowej, 4 osoby są członkami Rad dzielnic, 1 osoba działa w klubie seniora, 1 osoba we wspólnocie mieszkaniowej.

Na pytanie dotyczące uczestnictwa w edycji 2026 Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego odpowiedzi wyglądały tak: 41 osób głosowało, 9 osób złożyło wnioski, 2 osoby nie brały udziału.

Poniżej odpowiedzi procentowe na zadane pytania:

1. Jak ocenia Pani/Pan proces głosowania nad zadaniami zgłoszonymi w GBO w 2025 roku?

Czas trwania głosowania:

bardzo źle – 0% źle – 7 % nie mam zdania – 2% dobrze – 35% bardzo dobrze- 56 %

Dostępność głosowania

bardzo źle - 0% źle – 2% nie mam zdania – 5% dobrze – 31% bardzo dobrze – 62%

Promocję projektów poddanych głosowaniu

bardzo źle – 5% źle – 29% nie mam zdania – 9% dobrze – 23% bardzo dobrze – 34%

Przejrzystość zasad głosowania

bardzo źle – 5% źle – 7% nie mam zdania – 7% dobrze – 37% bardzo dobrze – 44%

2. Czy zgadza się Pani/Pan z następującymi rozwiązaniami stosowanymi w budżetach obywatelskich innych miast:

Karty powinny być dostępne tylko w punkcie oddawania głosów i od razu wrzucane do urny.

Nie mam zdania – 13% Nie zgadzam się – 80% Zgadzam się – 7%

Powinno być tylko głosowanie elektroniczne (dostępne również w punktach do głosowania dla osób, które nie potrafią zagłosować z domu).

Nie mam zdania - 7 % Nie zgadzam się – 66 % Zgadzam się – 27 %

Projekty na terenach szkół (publicznych i niepublicznych) nie powinny być poddawane głosowaniu budżetu.

Nie mam zdania – 17 % Nie zgadzam się – 22 % Zgadzam się – 61 %

W ramach budżetu obywatelskiego powinny być finansowane tylko zadania skierowane do ogółu mieszkańców (np. nie powinny być realizowane projekty skierowane wyłącznie do kobiet czy tylko do seniorów).

Nie mam zdania – 10% Nie zgadzam się – 51 % Zgadzam się – 39 %

Wartość zadań dzielnicowych powinna zostać ograniczona, np. do 70% puli dla danej dzielnicy, aby zapewnić możliwość realizacji w danym roku większej liczby zadań.

Nie mam zdania – 36 %

Nie zgadzam się – 36%

Zgadzam się – 28%

Zasady głosowania w budżecie obywatelskim powinny zostać zmienione tak, aby każdy mieszkaniec miał do dyspozycji 3 głosy, które może dowolnie rozdzielić pomiędzy projekty dzielnicowe (możliwość głosowania na min. 1 max. 3 projekty).

Nie mam zdania – 16 %

Nie zgadzam się – 14%

Zgadzam się – 70 %

Na pytanie otwarte dotyczące zmian w kolejnej edycji Gliwickiego Budżetu Obywatelskiego uczestnicy zaproponowali:

1. Kontrola nad głosowaniem elektronicznym. Należałoby zweryfikować, jak rozkłada się ilość oddanych głosów względem adresów IP z których zostały wysłane. Czy przypadkiem w ostatnich dniach głosowania z kilku adresów nie pochodzi zdecydowana większość głosów, które decydują o zwycięstwie. Czy ktoś nie gromadzi danych osobowych do wykorzystania w głosowaniu.
2. Przede wszystkim to: Projekty na terenach szkół (publicznych i niepublicznych) nie powinny być poddawane głosowaniu budżetu. Mieszkańcy praktycznie nie mają szans na wygranie z takimi projektami, a potem i tak nawet nie mają możliwości korzystania ze szkolnych usprawnień w ramach GBO
3. Możliwość zagłosowania na projekty, które zostały przez was odrzucone, ale są poprawnie przygotowane. Odwołanie się do waszej decyzji jest utrudnione. Termin ucieka, a na dalszą argumentację już nie ma czasu.
4. Budżet obywatelski nie powinien być źródłem na projekty dla szkół, przedszkoli, które fałszywie opisywane są jako dostępne dla mieszkańców. Podobnie jak różnego rodzaju biesiadki, imprezy - niby dla mieszkańców dzielnicy, ale dla znajomych królika czy sowy. Brak możliwości weryfikowania, kto bierze udział, sprawia że po różne drogie atrakcje, które w ogóle nie powinny być finansowane z BO, sięgają osoby spoza dzielnicy. Dopuszczanie projektów w mojej opinii bzdurnych, typu masaże czy makijaż permanentny ... również powinno zostać ukrócone. Wożenie autokarami seniorów po mieście, podczas gdy mamy komunikację publiczną, z której część z nich może skorzystać za darmo - również jest wydatkiem całkowicie nieuzasadnionym.
5. Kolejną ważną sprawą jest rozdzielanie zamówień wykonawcom. Mam poczucie, że nie ma przejrzystości w tych zamówieniach. Salony masażu czy makijażu składają projekt, a potem go realizują za publiczne pieniądze. Tak to przynajmniej wygląda z zewnątrz, widać we wnioskach czasem zamazaną nazwę firmy przecież ...
6. A zatem - cięcia, odrzucenie na etapie weryfikacji działań, w których nie ma równości w dostępie dla wszystkich mieszkańców dzielnicy. Wykluczenie szkół, przedszkoli itp. Z inwestycjami na swoim zamkniętym terenie (chyba że działania miękkie, w których naprawdę mogą brać udział mieszkańcy dzielnicy).
7. Głosowanie - wyłącznie na projekty po nazwie ... hmm jedni są skierowani bezpośrednio że mają zagłosować tylko tu, wydaje mi się, że nie było na etapie głosowania dostępu bezpośrednio do wniosków, że to trzeba głęboko szperać, a nazwy czasem nie mówią wszystkiego (właśnie tego, że jest to projekt dla grupy zamkniętej i głosujący na pewno nie skorzysta). Ponadto miejsca realizacji zadań z budżetu powinny być wolne od polityki, tymczasem zadania są przedstawiane jako osiągnięcia radnych czy radnych dzielnicowych. Podpinają się pod nie i mydlą oczy mieszkańcom. W czasie wyborów do rad dzielnicy punkt

MASPA przy masażach rozdawał ulotkę z nazwiskami do głosowania, jakby to te osoby załatwiły tę darmową atrakcję. Niesmaczne, nieuczciwe, nie powinno mieć miejsca (te emocje kieruję rzecz jasna w stronę części Rady Dzielnicy Śródmieście, która dopuszcza się takich zachowań).

8. Poza tym - dzięki wielkie za ogrom pracy, której bezsens też często pewnie czujecie, no i powodzenia ze zmianami - oby się udało zrobić lepiej!
9. Niedopuszczanie projektów typu remonty ulic, chodników, doposażenie szkół i bzdur typu badanie składu ciała.
10. Nie powinno być projektów kierowanych tylko do jednej grupy, np. do seniorów. Nie powinno być projektów wyręczających miasto, np. remont chodnika czy budowa miejsc parkingowych. Powinny być projekty adresowane do ogółu społeczności zamieszkującej dana dzielnicę
11. sposób weryfikacji
12. Projekty, które w normalnych warunkach powinny być finansowane z budżetu miasta (jak np. remont ogrodu szpitala) po uzyskaniu dużej ilości poparcia w momencie zgłaszania powinny być ściągane z GBO i w trybie priorytetowym realizowane z budżetu miejskiego.
13. Projekty, których pierwotna estymacja wzrosła ponad określony procent z różnych powodów (jak np. Okrąglak) powinny być poddane pod powtórne głosowanie po określonym czasie. Gdybym od początku wiedział, że projekt wyniesie 3 mln, nie głosowałbym na niego. W przypadku 1 mln - zagłosowałem.
14. Jawna i otwarta komunikacja, gdy nie wybrano jakiegoś projektu, który zdobył większość głosów (na Zatorzu wg liczby głosów wygrał plac zabaw, ale mimo to wybrano inne projekty, które uzyskały mniej głosów, zapewne dlatego, że były tańsze)
15. Zadania, które należą do zakresu działania miasta np. remont chodnika nie powinny być realizowane w ramach GBO.
16. Zadania, których koszty są wysokie powinny móc być realizowane „na raty”, tj. w kolejnym roku bez potrzeby ponownego głosowania, po zbilansowaniu stanu zaawansowania i poniesionych nakładów.
17. Możliwość głosowania na kilka projektów dzielnicowych.
18. Jest dobrze.
19. Możliwość głosowania na więcej projektów.
20. Nie powinny być realizowane wnioski infrastrukturalne typu chodniki czy utwardzenie/remonty dróg, ponieważ są bardzo drogie i ustalanie priorytetów w tych dużych sprawach powinno odbywać się na poziomie całego miasta, według zrównoważonych planów rozwoju ogólnego. Priorytety w tych planach mogą być uzgadniane z Radami Dzielnic, ale nie poprzez głosowanie małych grup mieszkańców. Plany powinny bardziej opierać się na danych np. dotyczących populacji czy ruchu drogowego niż być funkcją aktywności grupy mieszkańców.
21. Papierowe karty powinny być do wykorzystania w kolejnych latach. Żeby oszczędzać papier nie warto na kartach do głosowania drukować numerów i tytułów wniosków. Od tego są broszury z listą wniosków lub pojedyncze listy wniosków dla danej dzielnicy.
22. Wnioski niezrealizowane - ich rejestr i uzasadnienie niewykonania powinien być w opublikowany w podsumowaniu realizacji i może być stałe dostępny w archiwum informacji i wniosków z minionych lat.
23. Głosowanie w formie papierowej dla nie mających dostępu do internetu.
24. możliwość głosowania na więcej niż jeden projekt
25. Mieszkańcy powinni mieć wpływ na wybór wykonawców np. w przypadku zajęć sportowych.
26. Skoro to jest Budżet Obywatelski, to obywatele powinni decydować które wnioski zgłoszone mają być zrealizowane w dzielnicy. Skoro na każdą dzielnicę przewidziana jest kwota, to zamiast RDz przyznać np: 30 tys. przyznać pulę z BO. Druga sprawa to dlaczego nie można realizować potrzeb na terenach spółdzielczych, przecież podatki odprowadzają do BM. Trzecia sprawa,

każda zrealizowana inicjatywa powinna mieć tabliczkę, kto złożył dany wniosek, to zmobilizowało by innych, że coś po nich zostało. Drogi i chodniki powinny być wyłączone z BO

27. Myślę, że zasady w tym roku były zupełnie demokratyczne. Nie zmieniałabym.
28. Informacja o możliwości głosowania w GBO powinna być bardziej rozpowszechniona. W Gliwicach na ulicach nie ma o tym informacji, a marketing powinien być większy, bo ludzie nie wiedzą, kiedy można głosować. I przez to przewagę mają projekty, które są realizowane na terenach szkół. Już kolejny raz głosowanie na projekty było w okresie, kiedy rozpoczyna się szkoła. Nauczyciele proszą o poparcie i inne projekty mają już dużo mniejsze szanse na zakwalifikowanie się. W Katowicach informacja jest na autobusach/tramwajach, w Gliwicach nie widziałam nawet plakatów na słupach.
29. Nie chcę, aby w budżecie brały udział projekty infrastruktury, chodniki i ulice.
30. Nie wiem.
31. Zwiększyć budżet
32. Nie zgadzam się, prywatne jednostki pod przykryciem stowarzyszenia dostają pieniądze, a są to firmy co prowadzą normalne treningi.
33. Szkoły nie powinny brać udziału w projektach.
34. Ujawnianie wnioskodawców.
35. Wykluczenie zadań realizowanych na terenie szkół i przedszkoli.
36. Ograniczenie kwoty na jedno zadanie.
37. Do realizacji projektów, szczególnie projekty typu szkolenia, warsztaty kreatywne i tym podobne powinno być min 2 oferty, a także wnioskodawca nie powinien wskazać firmy, która ma realizować projekt. Takie projekty powinni być odrzucone. Aby zapobiec wyłudzeniu środków publicznych.
38. Większa pula środków na projekty ogólnomiejskie. Działania ogólnomiejskie powinny być dostępne dla wszystkich mieszkańców Gliwic, a nie tylko do wybranej grupy (seniorzy, młodzież, dzieci, itd.).
39. Proponuję poddawać pod głosowanie tylko projekty dostępne dla ogółu mieszkańców, zrezygnować z projektów dla małych grup obsadzanych zawsze przez te same osoby typu basen czy bal dla seniorów. Jeśli zostaną takie projekty, to tylko ze współfinansowaniem przez uczestników, bo za darmo się nie ceni.
40. Budżet obywatelski powinien dotyczyć tylko zadań skierowanych do ogółu mieszkańców. Środki nie powinny być przeznaczane na wybrane grupy mieszkańców, np. na dofinansowanie wycieczek, wyjść do teatru czy zajęć na basenie dla klubów seniora czy mieszkańców danej dzielnicy, co powoduje że z budżetu korzystają stale te same osoby. Zdecydowanie za mało jest też informacji o realizacji zadań.